

romemu yeshiva
study. meditate. pray.

Softening a Heart of Stone

R. James Jacobson-Maisels

<p>Ezekiel 11</p>	<p>יחזקאל יא</p>
<p>18 And they shall return there, and do away with all its detestable things and all its abominations. I will give them one heart and put a new spirit in them; I will remove the heart of stone from their bodies and give them a heart of flesh,</p>	<p>יח ובאו שמה והסירו את כל שקוציה ואת כל תועבותיה ממנה. יט ונתתי להם לב אחד ורוח חדשה אתם בקרבכם והסרתי לב האבן מבשרם ונתתי להם לב בשר.</p>
<p>R. Kalonymus Kalmish Shapira, BMT Seder Emtzaei VeYesod HaHevra, §8 p. 20.</p>	<p>ר' קלונמוס קלמיש שפירא, בני מחשבה טוב, אות ח', ע' 20</p>
<p>Who is the person, even with a heart of stone, who will not melt at the moment that he pictures in his consciousness this image, how he stands before the Throne of Glory, a consuming fire, and pleads for himself, his household and all of Israel.</p>	<p>ומי הוא האיש אף בלב אבן שלא ימס בשעה שמצייר במחשבתו את הדמות הזאת, איך הוא עומד לפני כסא כבודו אש אוכלת ומתחנן על עצמו ועל בני ביתו ועל כל ישראל</p>

The Hard Heart

<p>Exodus Chapter 7</p>	<p>שמות פרק ז</p>
<p>YHVH replied to Moses, “See, I place you in the role of God to Pharaoh, with your brother Aaron as your prophet.^a 2You shall repeat all that I command you, and your brother Aaron shall speak to Pharaoh to let the Israelites depart from his land. 3But I will harden Pharaoh’s heart, that I may multiply My signs and marvels in the land of Egypt. 4When Pharaoh does not heed you, I will lay My hand upon Egypt and deliver My ranks, My people the Israelites, from the land of Egypt with extraordinary chastisements. 5And the Egyptians shall know that I am YHVH, when I stretch out My hand over Egypt and bring out the Israelites from their midst.” 6This Moses and Aaron did; as YHVH commanded them, so they did. 7Moses was eighty years old and Aaron eighty-three, when they made their demand on Pharaoh.</p>	<p>א ויאמר יהוה אל-משה ראה נתתיך אלהים לפרעה ואהרן אחיך יהיה נביאך. ב אתה תדבר את כל-אשר אצוּך ואהרן אחיך ידבר אל-פרעה ושלח את-בני-ישראל מארצו. ג ואני אקשה את-לב פרעה והרביתי את-אתתי ואת-מופתי בארץ מצרים. ד ולא-ישמע אִלְכֶם פרעה ונתתי את-יָדִי במצרים והוצאתי את-צבאתי את-עמי בני-ישראל מארץ מצרים בשפטים גדלים. ה וידעו מצרים כי-אני יהוה בנטתי את-יָדִי על-מצרים והוצאתי את-בני-ישראל מתוכם. ו ויעש משה ואהרן כאשר צוה יהוה אתם כן עשו. ז ומשה בן-שמנים ושנה ואהרן בן-שלוש ושמנים שנה בדברם אל-פרעה.</p>
<p>8YHVH said to Moses and Aaron, 9“When Pharaoh speaks to you and says, ‘Produce your marvel,’ you shall say to Aaron, ‘Take your</p>	<p>ח ויאמר יהוה אל-משה ואל-אהרן לאמר. ט כי ידבר אִלְכֶם פרעה לאמר תנו לָכֶם מופת ואמרת</p>

<p>rod and cast it down before Pharaoh.’ It shall turn into a serpent.” 10So Moses and Aaron came before Pharaoh and did just as YHVH had commanded: Aaron cast down his rod in the presence of Pharaoh and his courtiers, and it turned into a serpent. 11Then Pharaoh, for his part, summoned the wise men and the sorcerers; and the Egyptian magicians, in turn, did the same with their spells; 12each cast down his rod, and they turned into serpents. But Aaron’s rod swallowed their rods. 13Yet Pharaoh’s heart stiffened (lit. strengthened) and he did not heed them, as YHVH had said.</p>	<p>אֶל-אַהֲרֹן קָח אֶת-מִטְּךָ וְהִשְׁלַךְ לִפְנֵי-פַרְעֹה יְהִי לְתַנִּין. י וַיָּבֵא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶל-פַּרְעֹה וַיַּעֲשׂוּ כַּן כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה וַיִּשְׁלַךְ אַהֲרֹן אֶת-מִטְּהוֹ לִפְנֵי פַרְעֹה וְלִפְנֵי עֲבָדָיו וַיְהִי לְתַנִּין. י א וַיִּקְרָא גַם-פַּרְעֹה לַחֲכָמִים וְלַמְכַשְׁפִּים וַיַּעֲשׂוּ גַם-הֵם חֲרֻטִּי מִצְרַיִם בְּלִהְטִיהֶם כֵּן. יב וַיִּשְׁלִיכוּ אִישׁ מִטְּהוֹ וַיְהִיו לְתַנִּינִים וַיִּבְלַע מִטְּה-אַהֲרֹן אֶת-מִטְּתָם. יג וַיַּחֲזֶק לֵב פַּרְעֹה וְלֹא שָׁמַע אֲלֵהֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה</p>
<p>14And YHVH said to Moses, “Pharaoh is stubborn (lit. Pharaoh’s heart is heavy); he refuses to let the people go. 15Go to Pharaoh in the morning, as he is coming out to the water, and station yourself before him at the edge of the Nile, taking with you the rod that turned into a snake. 16And say to him, ‘YHVH, the God of the Hebrews, sent me to you to say, “Let My people go that they may worship Me in the wilderness.” But you have paid no heed until now. 17Thus says YHVH, “By this you shall know that I am YHVH.” See, I shall strike the water in the Nile with the rod that is in my hand, and it will be turned into blood;</p>	<p>יֵד וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה כָּבֵד לֵב פַּרְעֹה מֵאֵן לְשַׁלַּח הָעָם. טו לֶךְ אֶל-פַּרְעֹה בַּבֹּקֶר הַגֵּה יֵצֵא הַמַּיִמָּה וַנִּצַּבְתָּ לְקִרְאָתוֹ עַל-שַׁפְּתַי הַיָּאֵר וְהִמַּטְהָ אֲשֶׁר-נִהַפְךָ לְנַחֲשׁ תִּקַּח בְּיָדְךָ. טז וְאָמַרְתָּ אֵלָיו יְהוָה אֱלֹהֵי הָעִבְרִיִּים שְׁלַחֲנִי אֵלֶיךָ לֵאמֹר שְׁלַח אֶת-עַמִּי וַיַּעֲבֹדֵנִי בְּמִדְבָּר וְהִגַּה לֹא-שָׁמַעְתָּ עַד-כֹּה. יז כֹּה אָמַר יְהוָה בְּזֹאת תֵּדַע כִּי אֲנִי יְהוָה הַגֵּה אֲנִי מִכָּה בְּמִטְּהָ אֲשֶׁר-בְּיָדִי עַל-הַמַּיִם אֲשֶׁר בַּיָּאֵר וְנִהְפְכוּ לְדָם.</p>

Questions:

- Three different terms are used to refer to the hardening of Pharaoh’s heart Kashe/Hard, Hazak/Strong and Kaved/Heavy.
- What is the significance of each of these terms and the fact that three terms are used?
- What terms seems clear and which seem peculiar
- What is the texture of these terms and what state of heart do they describe?
- How do you experience each of these textures in your heart? What makes your heart hard, heavy or strong in this sense?
- What is the opposite of each of these qualities? What makes your heart the opposite of hard, heavy, and strong?

Hardening and Control

Consider the following text and in the context of our discussion of the various meanings of “harden” ask why might God harden Pharaoh’s heart in the Biblical narrative?

<p>Avot 4:29 Without your consent you were born, without your consent you live, without your consent you will die, without your consent you will give reckoning before King of kings</p>	<p>אבות ד:ט שֶׁעַל כְּרִחְךָ אַתָּה נּוֹצֵר, (וְעַל כְּרִחְךָ אַתָּה נּוֹלֵד) וְעַל כְּרִחְךָ אַתָּה חַי, וְעַל כְּרִחְךָ אַתָּה מֵת, וְעַל כְּרִחְךָ אַתָּה עֹתִיד לְתוֹן דִּין וְחֹשְׁבוֹן לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא:</p>
---	--

<p>R. Kalonymus Kalmish Shapira, Hovat HaTalmidim, Chpt 10</p>	<p>ר' קלונמוס קלמיש שפירא, חובת התלמידים פרק י'</p>
<p>God has said: "And I have trained Ephraim to walk, I have taken them by their arms" (Hosea 11:3). The compassionate Father longs to bring every Jew toward Him, through the teachings of His prophets. But it is necessary to train and accustom the wandering soul and the child who has been banished to this material world to return to their Father and, so to speak, to jump into His arms. "And I trained Ephraim, I have taken them by their arms"—God is training us, and we must train ourselves in this matter as well. Trans. Student's Obligation, Odenheimer</p>	<p>ד' אמר, ואנכי תרגלתי לאפרים קחם על זרועותיו (הושע י"א), האב הרחמן משתוקק לקחת את כל איש ישראל על ידי נביאיו אליו, אבל צריכים להרגיל את הנפש התועה ואת הבן הנדה בגשם העולם, לשוב ללכת אל אביו ולקפוץ אל זרועותיו כביכול. ואנכי תרגלתי לאפרים קחם על זרועותיו, ד' מרגיל אותנו וגם אנו צריכים להרגיל א"ע בזה</p>

Questions:

- What precisely are we being trained to do by the Divine?
- How does this training take place? What has worked for you?

Softening the Heart

<p>R. Kalonymus Kalmish Shapira, Bne Mahshavah Tova, Sec. 8 If it is not possible for you to be aroused by this passing worry, act according to the advice of the gemara [which teaches] "Let him recall the day of death" (Bavli <i>Berakhot</i> 5a). But not merely in thought in a generic way. The gemara says "The wicked know [their way is to death]" (Shabbat 31b). This is their lack, that they only know, a generic knowledge that does not break their heart into pieces.... [what follows is an extensive death meditation] even a stone heart will soften. From this bitterness and emotionality a fitting prayer will arise for him, as mentioned above. He will lack neither awakening nor awareness, nor even faith, love and awe of God.</p>	<p>ר' קלונמוס קלמיש שפירא, בני מחשבה טובה, אות ה, ע' 22-23 ואם אי אפשר לך להתעורר מדאגה שעברה, יעשה כעצת הגמרא "יזכיר לו יום המיתה" אבל לא ברעיון גרידא וכללי, הגמרא אומרת יודעין הרשעין וכו' וזה החסרון שרק יודעין, ידיעה כללית שאינה שוברת את הלב בפרוטרוט.... , אז בטח יתרכך גם לב האבן ומן מרירות והתרגשות זו יעלה אל תפלה רצויה כנ"ל, לא התעוררות לא מחשבה יחסרו אף לא אמונה אהבה ויראה לד'.</p>
---	--

<p>R. Kalonymus Kalmish Shapira, Bne Mahshavah Tova Seder Emtzaei VeYesod HaHevra, §8 p. 20. Who is the person, even with a heart of stone, who will not melt at the moment that he pictures in his consciousness this image, how he stands before the Throne of Glory, a consuming fire, and pleads for himself, his household and all of Israel.</p>	<p>ר' קלונמוס קלמיש שפירא, בני מחשבה טובה, אות ה, ע' 20 ומי הוא האיש אף בלב אבן שלא ימס בשעה שמצייר במחשבתו את הדמות הזאת, איך הוא עומד לפני כסא כבודו אש אוכלת ומתחנן על עצמו ועל בני ביתו ועל כל ישראל</p>
---	---

Questions:

- What is it that softens the heart in these two texts?
- Why and how does doing this soften the heart?
- What is the product of a softened heart? (awakening nor awareness, nor even faith, love and awe of God.)

Softness and Strength

<p>R. Kalonymus Kalmish Shapira, Derekh HaMelekh, VaYishlach, pp. 45-46</p>	<p>ר' קלונמוס קלמיש שפירא, דרך המלך, וישלח, ע' מה-מו</p>
<p>This is the boldness of Israel, “be bold as a leopard” (Avot 5:20) to have within oneself courage greater than the whole world and one does not bend the knee to it (the world). But one does not see boldness/impudence (<i>azut</i>) in his face. On the contrary, his nature is soft and compassionate and humble before every person. Yet inside him is a powerful strength for serving God/spiritual practice (<i>avodah</i>). He fears no one and will bend to no one. This is not the case of one who boldness/impudence is visible on his face... This is not good.</p>	<p>וזהו עזות ישראל הוי עז כנמר שיש בקרבו כח גבורה שגדול מכל העולם ואינו כורע לפניו, אף שבפניו אינו ניכר בו שום עזות אדרבה רך הוא בטבעו ורחמן ועניו בפני כל האדם מ"מ בקרבו נמצא כח עז של ענין עבודה, לא יחת מפני כל ולא יכרע לפני כל. משא"כ העזות-פנים שבפניו ניכר עזותו, לא שבקרבו פנימה נמצא עזות מכח עליון שבו, אך בטבעו הוא עזות פנים עד שניכר בפניו עזותו כמו שכל טבעו ניכרת בו, זה לא טוב.</p>

Questions:

- What is the difference between the correct and incorrect kind of boldness here?
- What is the relationship here between softness and true strength?